

at dette Endringsforslag i al Fald kan være ufladeligt og maaskee gavnligt, idet derved bliver opretholdt som det sidste Middel til at komme til Rette med den vedkommende Godsbesidder det Grundprincip, at Jorden ikke kan fæstes ud til nogen Anden end Bygningernes Besiddere, og dette er rigtigt, thi der eksisterer ikke nogen Jord paa Samsø, uden den er udeelt til Bygninger; al den Ret, man vil prøve paa at tiltage sig, og det, at man vil skabe nye Gaarde af Godset, er imod det hele Fæstegods-Princip og imod de Bestemmelser, der ere tagne om selve Udskiftningen paa Samsø. Samsø er udskiftet under den Betragtning og alene under den, at det bestemtes efter Gaardenes Ret, hvilket Hartkorn der skulde lægges til hver, og dette kan ikke skilles fra Samme; disse to Ting ere fœiede sammen. Dette maa, som sagt, ikke opgives, men det vil blive opgivet ved dette Endringsforslag, naar ikke den Tilfœining, jeg nævnte, finder Sted. Naar det saaledes i det Mindste ikke er afgjort, at dette Princip er tilsidefat, saa at man kan benytte Forslaget imod denne Betragtning, saa siger jeg om det: For mig gjerne! og erklærer, ligesom den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen), at, om jeg end ikke kan stemme derfor, saa skal jeg dog tage imod det; ja, jeg for min Part skal maaskee endogsaa gaae videre. Det kan gjerne være, at jeg, naar det, jeg anførte, bliver fœiet til, kunde faae Lyft til at stemme for Endringsforlaget.

H. Jensen: Jeg troer, at den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) har overhørt den Uttring af den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds (Klein), som angik Opførelsen af Bygninger paa Samsø. Jeg er overbevist om, at den ærede Rigsdagsmand, jeg sidst nævnte, har brugt den omtalte Uttring, thi jeg nedskrev den under hans Foredrag. Jeg har begjæret Ordet for at gjøre en Bemærkning, jeg glemte at fremsætte før, nemlig i Anledning

af det Endringsforslag, som den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds behøvede om Udredelsen af de Omkostninger, der ville paaløbe som Følge af de Taxationer, som hans foreliggende Endringsforslag omhandler. Han vilde nemlig til Forslaget gjøre en Tilfœining, der skulde give Udseende til, at ogsaa Fæsterne kunde komme til at udrede en Deel af disse Omkostninger. Et saadant Endringsforslag vilde jeg finde i allerhøjeste Grad uretfærdigt. Naar man i Hovedændringsforlaget giver Godseieren den umaadelige Ret, at han, naar han seer sin Fordeel derved, kan fortrænge hele Familier fra de Eiendomme, hvorpaa de hidtil have levet, saa synes det mig naturligt at forlange, at han ubetinget skal udrede de deraf flydende Omkostninger. Det forekommer mig at være en uhyre Uretfærdighed at paalægge Fæsterne at udrede de Udgifter, som følge af, at de blive jagede bort fra deres Eiendom, og det til Fordeel for den enkelte Mand, som eier Godset. Jeg skulde derfor meget anmode den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds om, at han, hvis hans Endringsforslag bliver vedtaget, hvad jeg imidlertid haaber ikke skal blive Tilfældet, vil være betænkt paa at stille sit Forslag angaaende Udredelsen af Omkostningerne ved Taxationen saaledes, at disse Omkostninger ubetinget i alle Tilfælde falde Godseieren til Last.

Klein: Jeg troer dog, at den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) har hørt, hvad jeg for tilloob mig at sige, rigtigere end den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 4de Valgkreds (H. Jensen). Mine Uttringer vare virkelig disse, at § 5 i Loven af 19de Februar 1861 tilføjede Erstatning, ikke blot for Opførelsen af nye Bygninger og for Forbedring af Bygninger, og for mere betydelige Grundforbedringer, men ogsaa for mindre betydelige Grundforbedringer. Saaledes udtrykte jeg mig, og den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) har i den